

3/10 Violakonsert & Ravel

Program

(Ca 1 timme*)

Johan Helmich Roman • *Ouvertyr ur Drottningholmsmusiken* – 4 min

Johan Hugosson • *Violakonsert Skagen – uruppförande!* – 24 min

Johan Helmich Roman • *Menuett ur Drottningholmsmusiken* – 4 min

Maurice Ravel • *Le Tombeau de Couperin* – 22 min

Medverkande

Helsingborgs Symfoniorkester

Konsertmästare Desislava Kostova

Solist Markus Falkbring, viola

Dirigent Maxime Pascal

* Varje konsert är en levande upplevelse och applåder, presentationer och eventuella extranummer kan påverka den totala speltiden. Angiven sluttid är därför ungefärlig.

Tre sekler på 60 minuter

Från kungligt bröllop på Drottningholm till vågorna vid Skagens nordligaste spets och vidare till Maurice Ravels Frankrike. I den här konserten möts musik från tre århundraden, och mitt i programmet väntar något som vi aldrig tidigare har hört.

Johan Hugossons nya violakonsert *Skagen* får sitt allra första framförande med Helsingborgs Symfoniorkesters Markus Falkbring som solist. Runt uruppförandet möts Johan Helmich Romans svenska 1700-tal och Maurice Ravels blick tillbaka mot den franska barocken. Programmet rör sig samtidigt mellan gammalt och nytt: Romans dansmusik från 1700-talet speglas i Ravels blick tillbaka mot barockens danssvit, medan Hugossons helt nya musik för programmet in i vår egen tid. På dirigentpulten står orkesterns chefsdirigent Maxime Pascal.

Fyra dagars kungligt kalas

När kronprins Adolf Fredrik gifte sig med den preussiska prinsessan Lovisa Ulrika på Drottningholms slott den 18 augusti 1744 behövdes förstås musik. Johan Helmich Roman fick uppdraget och resultatet blev det vi i dag känner som *Drottningholmsmusiken*, 24 satser av skiftande karaktär som användes under det fyra dagar långa bröllopsfirandet.

Musiken framfördes av Hovkapellet under Romans ledning och fungerade vid ceremonier och processioner, som konsertmusik och till måltiderna. Det var med andra ord inte ett sammanhållet konsertverk i den mening vi tänker oss i dag, utan musik skapad för att följa festligheterna genom flera dagar.

I dag får två delar rama in första halvan av konserten. Först den festliga ouvertüren, med sina tydliga signaler och sitt framåtriktade driv. Efter Johan Hugossons violakonsert återvänder Roman i en menuett, en elegant påminnelse om den dans som en gång var en självklar del av hovets musikaliska värld.

Där två hav möts

Sedan lämnar vi Drottningholm och reser norrut, till Grenen längst ut på Skagen.

Idén till konsertens uruppförande började hos Markus Falkbring. Kort efter att Maxime Pascal tillträtt som chefsdirigent kom Markus med förslaget om en ny violakonsert. Med Maximes särskilda intresse för ny musik fanns en naturlig nyfikenhet på idén och Johan Hugosson fick uppdraget att skriva verket för Markus och Helsingborgs Symfoniorkester.

Resultatet blev *Skagen*, en konsert i tre satser, snabb–långsam–snabb, där mellansatsen utgör verkets hjärta. Bakom musiken finns en stark bild från Hugossons barndom: upplevelsen av att stå ute på Grenen och känna vågorna komma från två olika håll. I konserten blir orkestern dessa båda strömmar. Mitt i dem finns violan – ibland kommenterande och drivande, ibland lugnande, lyrisk och virtuos.

En grav utan begravningsmusik

Till sist förflyttar vi oss till Maurice Ravel och ett verk som hör till Maxime Pascals personliga Ravel-favoriter.

Le Tombeau de Couperin betyder ungefär "Couperins grav" eller "minnesmärke över Couperin". Titeln anknyter till en äldre fransk tradition att skriva musik till minne av någon, och Ravel blickar här tillbaka mot den franske barocktonsättaren François Couperins värld. Men verket blev samtidigt något mycket mer personligt.

Ravel skrev den ursprungliga pianosviten mellan 1914 och 1917. Den består av sex satser och varje sats tillägnades en vän – eller, i ett fall, två bröder – som hade dödats under första världskriget. Trots det skrev Ravel ingen tung sorgemusik. I stället möter vi danser, precision, elegans och en nästan svävande lätthet.

1919 orkestrerade Ravel själv fyra av svitens sex satser: Prélude, Forlane, Menuet och Rigaudon. Fugue och Toccata lämnade han kvar i sin ursprungliga form för piano. När symfoniorkestern nu framför hela sviten får även de två satserna orkesterdräkt, i en ny orkestrering av den franske tonsättaren Benjamin Attahir från 2024.

Det är kanske just det som gör musiken så gripande. Sorgen finns där, men Ravel låter minnet av vännerna leva genom rörelse och färg snarare än genom mörker.

Tre århundraden. Ett kungligt bröllop, två hav som möts och minnen av människor som gått förlorade. Musik som blickar bakåt möter nutiden, och ett helt nytt verk får möta sin publik för första gången.

Biografi

Foto: Magdalena Lager

Johan Hugosson är tonsättare och pianist med utbildning från bland annat Royal Danish Academy, Royal College of Music i London och Musikhögskolan i Malmö, där han studerade komposition för Bent Sørensen. Som tonsättare har han skrivit musik för bland andra Norrköpings Symfoniorkester, Helsingborgs Symfoniorkester och Musica Vitae. I *Skagen* möter hans melodiska tonspråk soloviolan och symfoniorkestern i ett verk skrivet särskilt för Markus Falkbring.

Markus Falkbring är stämledare och violast i Helsingborgs Symfoniorkester och har under 29 år varit en del av orkestern. Han är utbildad vid Musikhögskolan i Malmö och har även studerat vid Guildhall School of Music and Drama i London. Vid sidan av arbetet i HSO är han verksam som kammarmusiker och undervisar i viola vid Musikhögskolan i Malmö.

Som solist har han tidigare framträtt tillsammans med Helsingborgs Symfoniorkester, bland annat i Hilding Rosenbergs violakonsert.

Den 3 oktober väntar en alldeles särskild uppgift. Johan Hugossons *Skagen* är skriven för Markus Falkbring och får nu klinga inför publik för första gången. Som solist vid uruppförandet får han vara med och forma verkets musikaliska identitet från allra första början.

Och kanske är det särskilt fint att få göra det just här, tillsammans med de musiker han till vardags spelar sida vid sida med.

Foto: Lisa Wikstrand

Maxime Pascal är chefsdirigent för Helsingborgs Symfoniorkester sedan säsongen 2024/25. Den franske dirigenten studerade vid Conservatoire de Paris, där hans utbildning omfattade bland annat komposition, musikalisk analys och orkestrering, innan han fortsatte med dirigentstudier för François-Xavier Roth.

Foto: Lisa Wikstrand

Redan som student grundade han 2008 ensemblen Le Balcon tillsammans med en grupp tonsättare, musiker och ljudtekniker. Ensemblen har blivit känd för att utforska hur musik, rum och modern ljudteknik kan förenas och är en viktig del av Pascals konstnärliga arbete. 2014 blev han den förste fransmannen att vinna Nestlé and Salzburg Festival Young Conductors Award.

I Sverige har Maxime Pascal utvecklat en nära relation till Helsingborgs Symfoniorkester. Sedan han tillträdde som chefsdirigent har arbetet fortsatt att präglas av hans intresse för såväl den klassiska repertoaren som ny musik och nya sätt att skapa konsertupplevelser.

I den här konserten möts flera sidor av hans musikaliska värld: historisk repertoar, ett uruppförande och Ravels raffinerade orkesterklang. Pascal själv beskriver programmet som ett samtal mellan olika tider och rum, där musiken hela tiden står i dialog med det som kom före och det som kommer efter.